

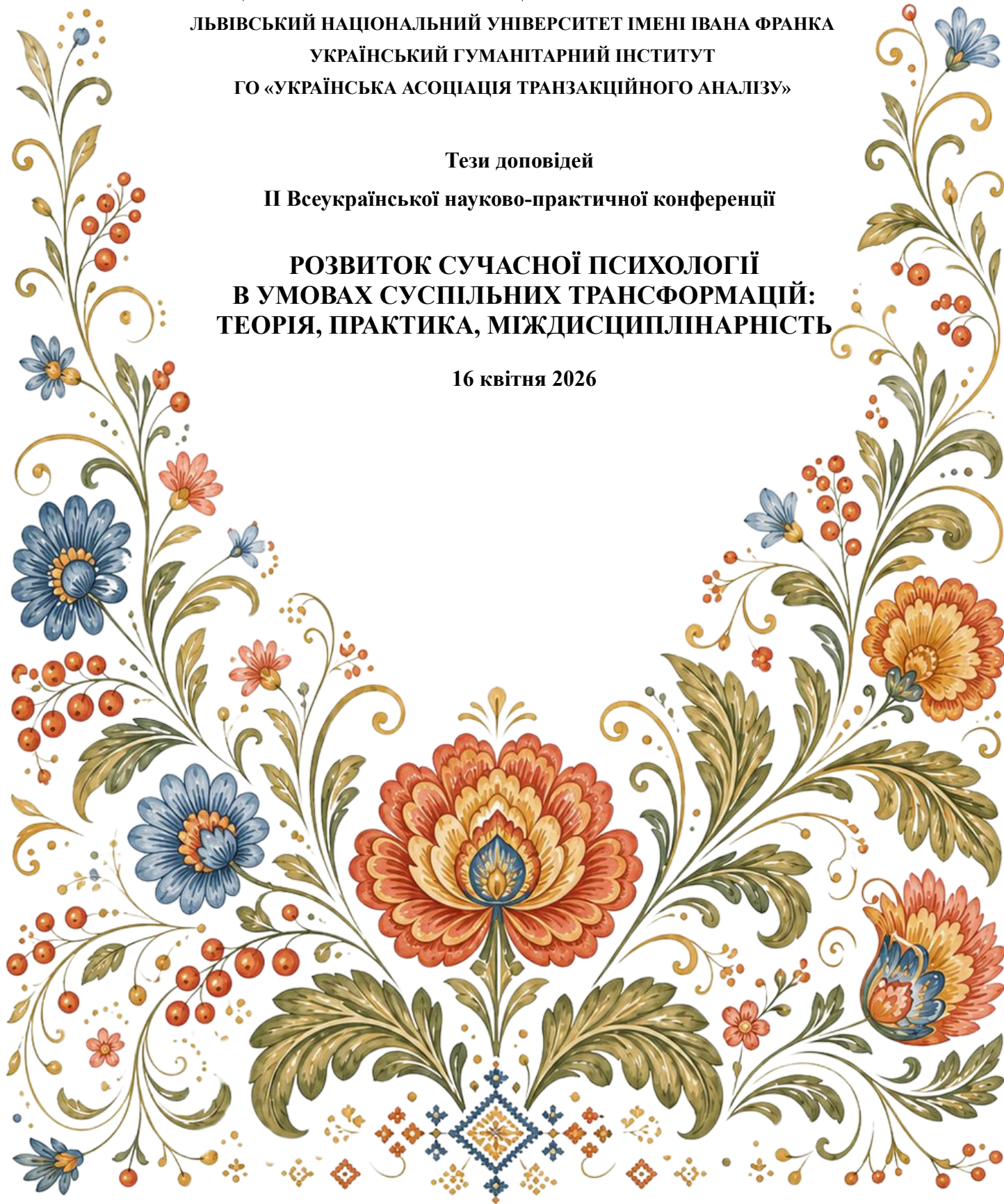
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
УКРАЇНСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ
ГО «УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ТРАНЗАКЦІЙНОГО АНАЛІЗУ»

Тези доповідей

II Всеукраїнської науково-практичної конференції

**РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ
В УМОВАХ СУСПІЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ:
ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА, МІЖДИСЦИПЛІНАРНІСТЬ**

16 квітня 2026

УДК 159.9(062.552)

Тези доповідей II Всеукраїнської науково-практичної конференції «РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ В УМОВАХ СУСПІЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ: ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА, МІЖДИСЦИПЛІНАРНІСТЬ» (16 квітня 2026). Відп.ред.: Яворська Г.Ю., Яворський М.В., Сіренко А.Є., Мордюшенко С.М., Кривопишина К.С.. [Електронне видання]. Івано-Франківськ: Карпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2026. 258 с.

Рекомендовано до видання вченою радою факультету психології Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол №9 від 23 квітня 2026 року)

Збірник тез підготовлено за підсумками II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Розвиток сучасної психології в умовах суспільних трансформацій: теорія, практика, міждисциплінарність», яка відбулася 16 квітня 2026 року. У наукових доповідях представлено результати досліджень у галузях соціальної, клінічної, педагогічної, організаційної та реабілітаційної психології, з акцентом на сучасні виклики розвитку особистості та функціонування психіки.

Значну увагу приділено проблемам психічного здоров'я в умовах війни та соціальної нестабільності, зокрема питанням стресу, тривожності, депресивних станів, стресостійкості та психологічної адаптації різних груп населення. Розглянуто вплив цифрового середовища на когнітивні, емоційні та поведінкові процеси, а також особливості міжособистісної взаємодії, професійного розвитку та формування психологічного благополуччя.

У збірнику висвітлено сучасні підходи до психодіагностики, психологічного консультування та психотерапії, зокрема когнітивно-поведінкові та супервізійні практики. Видання відображає тенденцію до інтеграції теорії та практики й буде корисним для психологів, педагогів, психотерапевтів, соціальних працівників, студентів і науковців.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. СУЧАСНА ПСИХОЛОГІЯ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Вершигора Соломія. Психологічні механізми впливу конфліктної поведінки на конкурентоспроможність особистості.....	8
Дерев'яно Вікторія. Вплив соціальних уявлень на стигматизацію процесу психологічної реабілітації ветеранів російсько-української війни.....	9
Мельник Катерина. Роль сенсотворення в подоланні тривожності жінок в еміграції.....	13
Сіренко Алла. Когнітивна автономія людини в умовах технологічної епохи.....	17
Сторож Тетяна. Зв'язок агресії з рівнем емпатії та особливостями темпераменту підлітків.....	20
Кондратюк Крістіна. Взаємозв'язок самотності та психологічного благополуччя студентської молоді.....	24
Малімон Віталій. Постійна цифрова доступність як чинник психологічного виснаження та дисбалансу праці й відпочинку.....	27
Микитюк Анна-Тереза, Мицкан Тетяна. Емоційні та поведінкові реакції дітей на травматичний досвід.....	30
Мудра Аліна. Чому діти стають агресорами: психологічні передумови булінгу як конфліктної поведінки.....	33
Музиченко Ольга. Соціальне маскування як бар'єр у діагностиці аутизму в дорослих жінок.....	36
Пазюк Ірина. Теоретичний аналіз феномену «цифрової самотності» в сучасній психологічній науці.....	38
Рабійчук Сергій. Особливості психологічної діагностики впливу цифрових технологій на особистість.....	39
Форманюк Оксана. Психологічні детермінанти вибору копінг-стратегій поведінки підлітків.....	41

СЕКЦІЯ 2. МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ПІДХОДИ У ПСИХОЛОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ

Максимова Емілія. Особистісна креативність підлітків як ресурс збереження психологічного благополуччя в період суспільних змін.....	44
Сівак Світлана. Резильєнтність медичних працівників закладів охорони здоров'я в умовах війни.....	46
Тирчак Єлизавета. Соціально-психологічні чинники розвитку емоційно-інтелектуального потенціалу особистості.....	48
Пашак Галина. Основні чинники соціальної роботи з сім'ями, які перенесли ковітальні втрати під час війни.....	51

СЕКЦІЯ 3. ПСИХОЛОГІЯ ЗДОРОВ'Я ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ

Баранчук Яна. Психологічна реабілітація чоловіків в період кризи середини життя з алкогольною залежністю.....	55
--	----

СЕКЦІЯ 1. СУЧАСНА ПСИХОЛОГІЯ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Вершигора Соломія

аспірантка,

наук.керівн: доктор псих. наук, професор Орап Марина Олегівна,
Тернопільський національний педагогічний
університет ім. Володимира Гнатюка

ПСИХОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ ВПЛИВУ КОНФЛІКТНОЇ ПОВЕДІНКИ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ

Актуальність дослідження. Сучасна соціальна й професійна діяльність вимагає високої адаптивності і вмінь ефективно вирішувати конфлікти. Конфліктна поведінка може як підвищувати, так і знижувати конкурентоспроможність особистості. Це залежить від психологічних ресурсів особистості й стилю взаємодії. Проблема взаємозв'язку цих феноменів має фундаментальне значення для розуміння соціальної адаптації сучасної особистості.

Конкурентоспроможність розглядається, як властивість індивіда адаптуватися до зовнішніх викликів, володіти мотиваційними та поведінковими навичками для успішної взаємодії в конкурентному середовищі. Слід зазначити, що у виборі конструктивних стратегій, важливу роль відіграє емоційний інтелект, тоді як уникнення може бути деструктивним для особистісних конкурентних стратегій (Гринник І., Хавула Р., 2022)

Конфліктна поведінка, в свою чергу розглядається як реакція особистості у ситуаціях, де її цілі, цінності чи потреби суперечать цілям іншого суб'єкта. Для опису стилів такої поведінки використовується модель Томаса–Кілмана (ТКІ), що виділяє п'ять стилів поведінки: змагання, співпраця, компроміс, уникнення, пристосування. Такі стилі мають різне психологічне підґрунтя щодо асертивності суб'єкта конфлікту. (Барко В.І., 2015).

Метою дослідження є теоретичне обґрунтування та первинний емпіричний аналіз психологічних чинників, що визначають вплив стилів конфліктної поведінки на конкурентоспроможність особистості.

Для досягнення мети сформовано вибірку респондентів у кількості 145 осіб. Серед яких 24,3% - чоловіки, та 75,7% - жінки. Вік респондентів від 25 до 50 років, оскільки у цьому віці особистість перебуває у фазі активної професійної самореалізації, де питання конкуренції та конструктивного розв'язання є актуальним для кар'єрного зростання. Збір даних відбувався за допомогою онлайн-опитування (Google-форми). Пакет діагностичних **методик** включає: тест Томаса для опису стилю поведінки (конкуренція, компроміс, змагання, співпраця, пристосування, уникнення), опитувальник Басса-Дарки для виявлення ворожо-агресивної тенденції, шкала резильєнтності Коннора-Девідсона, і тест Т. Елєрса на мотивацію до успіху. Така емпірична програма дозволяє виявити схильність до певної (них) стилів поведінки у конфлікті, а також спрогнозувати готовність особистості до конструктивної взаємодії під час конфлікту.

Первинний аналіз даних 145 респондентів дозволив виявити закономірності у само сприйнятті власної конкурентоспроможності. Зокрема, 82% опитаних суб'єктивно вважають себе конкурентоспроможними, хоча 38% регулярно стикаються з конфліктами у професійному середовищі. Аналіз відповідей за ключовими індикаторами методики К. Томаса показує, що 57% респондентів схильні іноді

жертвувати власними інтересами заради іншої людини (стратегія пристосування). Такі дані попередньо можуть свідчити, про пріоритет збереження стосунків над конкурентною перевагою. Водночас 42% опитаних намагаються знайти компромісне рішення, що демонструє прагнення до балансу між особистими цілями та інтересами оточення.

Аналіз окремих показників за методикою Басса-Дарки виявив значну схильність до опозиційної поведінки (47% респондентів не виконують прохання без належного звернення) та підозріливості (53% припускають обговорення за спиною). Близько 42% опитаних відчувають несправедливість у розподілі благ. Це може бути чинником, що знижує адаптивність та гнучкість особистості (Невмержицька М., 2012).

Конфліктна поведінка є динамічним регулятором конкурентоспроможності: конструктивні стратегії виступають ресурсом розвитку, тоді як прихована ворожість, надмірне пристосування можуть чинити деструктивний вплив.

Висновки. Отримані результати первинного аналізу підтверджують гіпотезу про достатньо складну взаємодію між внутрішнім відчуттям конкурентоспроможності та реальними стратегіями в конфлікті. Висока частота використання пристосування на тлі вираженої підозріливості вказує на наявність внутрішніх психологічних бар'єрів. Практична значущість роботи полягає у виявленні зон корекції для фахівців з метою гармонізації їхніх конкурентних стратегій. Наступним етапом дослідження стане проведення кореляційного аналізу для встановлення математичної значущості між показниками резильєнтності і вибором конструктивних стилів взаємодії. Також доцільним є і створення психологічних інтервенцій, розробка тренінгових програм, які будуть спрямовані на трансформацію опозиційної поведінки та підозріливості у конструктивну конкурентну активність.

Дерев'яно Вікторія

І курс ОР магістрантка, спеціальність «Психологія»,
ОП «Клінічна та реабілітаційна психологія»,
наук.керівн.: док. психол. наук, професорка кафедри
клінічної та реабілітаційної психології Лещинська О.А.,
Карпатський національний університет ім. Василя Стефаника

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ УЯВЛЕНЬ НА СТИГМАТИЗАЦІЮ ПРОЦЕСУ ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ВЕТЕРАНІВ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Актуальність. Питання повернення ветеранів російсько-української війни до цивільного життя є одним із пріоритетних викликів для сучасної України. Ефективність цього процесу безпосередньо залежить від якості психологічної реабілітації. Проте успішність фахової допомоги визначається не лише методологією терапії, а й соціальним контекстом, у якому опиняється ветеран. Соціальні уявлення, що панують у суспільстві, часто стають підґрунтям для стигматизації як самих військових, так і процесу звернення за психологічною допомогою. Дослідження механізмів впливу цих уявлень на готовність ветеранів до реабілітації є критично важливим для подолання бар'єрів у соціальній реадaptaції.